

УДК 821.111
Г69

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Редакція висловлює подяку Тетяні Щегринцеві
за допомогу у роботі над проектом

Перекладено за виданням:
Hornby N. About a Boy : A Novel / Nick Hornby. —
London : Cornelsen, 2002. — 288 p.

Переклад з англійської *Наталії Палій*

Дизайнер обкладинки *Іван Дубровський*

© Nick Hornby, 1998
© Книжковий Клуб «Клуб Сі-
мейного Дозвілля», видання
українською мовою, 2024
© Книжковий Клуб «Клуб Сі-
мейного Дозвілля», переклад
і художнє оформлення, 2024

ISBN 978-617-15-1129-3
ISBN 978-346-43-7164-0 (англ.)

1

— То ви вже розійшлися?

— Ти жартуєш?

Люди доволі часто вважали, що Маркус жартує, коли він і не думав. Незбагненно. Як на нього, запитати в мами про розрив із Роджером було цілком доречно: вони сильно посварилися, а тоді вийшли на кухню і розмовляли тихіше, а потім Роджер зайшов до нього, потиснув руку, побажав успіху в новій школі — і пішов геть.

— Чого б мені жартувати?

— Ну, і на що тобі схожа ця ситуація?

— Схожа на те, що ви розійшлися. Але я лише хотів переконатися.

— Ми розійшлися.

— То він пішов?

— Так, Маркусе, він пішов.

Мабуть, він ніколи не звикне до такого. Роджер йому навіть подобався — вони втрьох виходили погуляти кілька разів. Тепер вочевидь вони більше не зустрінуться. І нехай, але якщо подумати, усе якось химерно. Одного разу вони з Роджером разом пішли до туалету, бо дуже сильно кортіло після поїздки на авто. Певно, якщо пісяв із кимось разом, то вже мусиш так чи інакше підтримувати з ним зв'язок.

— А що з піцою?

Незадовго до того, як розгорілася сварка, вони замовили три піци, але їх досі не привезли.

— Розділимо її. Якщо ми голодні.

— Але вони великі. І хіба він не замовив із пепероні? Маркус із мамою були вегетаріанцями. А Роджер — ні.

— Ну тоді викинемо її, — відповіла мама.

— Або можемо повибирати з неї пепероні. Не думаю, що її аж так багато поклали. Там переважно сир і помідори.

— Маркусе, мене справді зараз не дуже цікавить піца.

— Гаразд. Вибач. А чому ви розійшлися?

— Ох... та через усяке різне. Не знаю, як і пояснити.

Не дивно, що вона не може пояснити, що сталося. Маркус чув майже всю сварку, та не зрозумів ані слова; здавалося, наче певний фрагмент вислизнув. Коли Маркус сварився з мамою, у розмові звучали важливі акценти: забагато, задорого, запізно, ти замалий, це шкодить зубам, інший канал, домашнє завдання, фрукти. Та коли мама сперечалася з бойфрендами, можна було слухати годинами — і все одно не второпати змісту, пропустити той момент, де про фрукти й домашнє завдання. Наче їм хтось наказав сваритися, і вони просто видавали на-гора все, що спадало на думку.

— Він знайшов собі іншу дівчину?

— Не думаю.

— Ти знайшла собі іншого хлопця?

Мама розсміялася.

— Кого б це? Отого, що розвозить піцу? Ні, Маркусе, у мене немає іншого хлопця. Усе не так відбувається. Принаймні коли ти — тридцятивосьмирічна працююча мати. Проблеми з часом. Ха! Та з усім проблеми. А що? Чому це тебе хвилює?

— Не знаю.

І він не знав. Що мама сумує — це знав: вона багато плакала, більше, ніж до переїзду в Лондон. Але він гадки

не мав, чи пов'язано це з бойфрендами. Трохи сподівався, що так, бо тоді проблему можна вирішити. Вона когось зустріне — і той зробить її щасливою. Чому б ні? На його смак, мама в нього гарненька, і мила, і часом весела, і, за його припущеннями, навколо повно хлопів штибу Роджера. А от якщо це не пов'язано з хлопцями — тоді він геть не знає, у чому причина; хіба що лихо якесь.

— Ти проти, щоб я мала хлопців?

— Ні. Хіба тільки проти Ендрю.

— Ну так, я знаю, Ендрю тобі не подобався. Але загалом? Не проти в принципі?

— Ні. Звісно, ні.

Він розумів, про що їй ідеться. Перший етап життя скінчився чотири роки тому, коли йому було вісім, і тато з мамою розлучилися; то було нормальне, нудне життя, зі школою, святами, домашніми завданнями і поїздками до дідуся і бабусі на вихідні. Наступний етап виявився безладнішим — більше людей і різних місць: бойфренди мами й подружки тата; квартири й будинки; Кембридж і Лондон. Важко повірити, скільки всього змінюється через звичайний розрив стосунків. Але він не переймався. Часом навіть думав, що йому більше до вподоби другий, а не перший спосіб життя. Більше подій, а це ж мало би бути на добре.

Однак у Лондоні, крім Роджера, особливо нічого не трапилось. Вони мешкали тут лише кілька тижнів — переїхали в перший день літніх канікул — і досі все було доволі нудно. Він подивився з мамою пару фільмів — «Один удома — 2», гірший за «Один удома», та «Люба, я збільшив дитину», гірший за «Люба, я зменшив дітей», і мама сказала, що сучасні фільми надто комерціалізовані, і от коли вона була в його віці... далі він не запам'ятав.

Вони ходили подивитися його нову школу — велику й жахливу, блукали своїм районом під назвою Голлоуей, де були милі куточки, а були й потворні, багато розмовляли про Лондон, про зміни в їхньому житті, про те, що все, ймовірно, на краще. Але насправді вони просто сиділи й чекали, коли ж почнеться те лондонське життя.

Привезли піцу, і вони з'їли її просто з коробок.

— Краща, ніж та, що ми замовляли в Кембриджі, еге ж? — весело спитав Маркус.

Це була неправда: піцерія була та сама, але в Кембриджі не доводилося везти піцу так далеко, і вона так не промокала. Просто йому видалося, що треба сказати щось оптимістичне.

— Подивимося телевізор?

— Якщо хочеш.

Він знайшов пульт від телевізора на спинці дивана й поперемикав канали. Не хотілося дивитися мильні опери, бо в них самі лиш проблеми, і він боявся, що серіальні перипетії нагадають мамі про труднощі в її власному житті. Тож вони подивилися передачу про природу — про отих риб, що живуть на дні печер і нічого не бачать, що взагалі невідомо для чого існують; таке навряд би нагадало мамі про щось неприємне.

Наскільки крутим був Вілл Фрімен? А от настільки: за останні три місяці він переспав із жінкою, яку не дуже добре знав (п'ять балів). Витратив понад триста фунтів на піджак (п'ять балів). Витратив понад двадцять фунтів на стрижку (п'ять балів; як у 1993 році можна постригтися менше ніж за двадцять фунтів?). У нього було більше ніж п'ять хіп-хоп-альбомів (п'ять балів). Він ковтнув «екстазі» (п'ять балів), але у клубі, а не просто вдома у вигляді соціологічного експерименту (п'ять балів бонусом). Збирався голосувати за лейбористів на наступних загальних виборах (п'ять балів). Заробляв понад сорок тисяч фунтів на рік (п'ять балів) і не мусив задужо гарувати заради цього (п'ять балів; а ще можна було би докинути собі балів у нагороду за те, що він узагалі не мусив працювати). Він харчувався в ресторані, де подавали поленту з тертим пармезаном (п'ять балів). Ніколи не користувався ароматизованими презервативами (п'ять балів), продав свої альбоми Брюса Спрінгстіна (п'ять балів), спочатку відростив собі цапину борідку (п'ять балів), а *потім* зголив її (п'ять балів). З недоліків: ніколи не кохався з тими, чий фото вміщують у газетах чи журналах у рубриці «стиль» (мінус два бали). І досі вважав, коли по-чесному (а якщо в нього й була подоба етичних переконань, то полягала вона в тому, що брехати про себе в опитувальниках украй неправильно), що швидка машина справляє враження на жінок (мінус два бали). Та навіть за таких умов він отримував шістдесят шість балів!

Згідно із цим опитувальником, він був крутий, як гірський схил! Просто тобі скелясте урвище! Прямовисний стрімчак!

Вілл не знав, наскільки серйозно варто ставитися до опитувальників, але й легковажити не міг; бути крутим за шкалою чоловічого журналу — то для нього було щось із розряду досягнень, і він дуже цінував такі моменти. Стрімчак! Куди вже крутіше! Він закрив журнал і кинув його на купу таких самих видань, які тримав у ванній. Усі їх не зберігав, бо купував забагато, але цей викидати не квапився.

Часом Вілл замислювався — не дуже часто, бо роздуми на історичні теми не входили до кола його звичних занять, — як люди його стибу виживали б років шістдесят тому («люди мого стибу» — на його думку, це було таке специфічне групування; насправді ж шістдесят років тому подібне взагалі було неможливим, бо шістдесят років тому в жодного дорослого не було би батька, який заробив свої гроші в такий спосіб, як його тато. Тож міркуючи про людей свого стибу, він не мав на увазі *точнісінько* таких самих людей — радше просто осіб, які цілими днями нічого не роблять і робити не прагнуть). Шістдесят років тому всього того, що допомагало Віллові згаяти день, просто не існувало: не було телебачення, відеозаписів, глянцеви́х журналів, а отже, і опитувальників; а музичні магазини, може, й існували, та музики, яку він слухав, ще навіть не винайшли (просто зараз він слухав *Nirvana* і Снуп Догга, а в 1933 році навряд знайшлося би щось подібне за звучанням). Тож залишалися б книжки. Книжки! Він, майже напевно, мусив би знайти роботу, бо інакше втратив би здоровий глузд.

Однак тепер усе просто. Занять ледь не забагато. Можна не мати власного життя, а стежити за життям інших,

змальованим у газетах, серіалі «Жителі Іст-Енду»¹, фільмах, вишукано печальних джазових композиціях і жорсткому репі. Двадцятирічний Вілл, певно, здивувався і розчарувався би, дізнавшись, що до тридцяти шести років так і не знайде свого місця в житті, але тридцятишестирічний Вілл не особливо переймався; зате так менше безладу.

Безлад! Дім Віллового друга Джона був сповнений цим хаосом ущерть. Джон із Крістін мали двійко дітей. Друга народилася минулого тижня, і Вілла запросили поглянути на неї. Вілл не міг позбутися думки, що їхнє помешкання — це просто ганьба. По підлозі розкидані шматки яскравого різнобарвного пластику, відеокасети без коробок валяються біля телевізора, біле покривало на дивані має такий вигляд, наче ним користувалися як величезним шматком туалетного паперу, хоча Вілл волів думати, що ті плями — від шоколаду... Як люди можуть так жити?

Поки Джон готував йому на кухні чай, зайшла Крістін з немовлям на руках.

— Це Імоджен, — промовила вона.

— Оу, — сказав Вілл. — Ясно.

А що казати далі? Щось таке треба, але він, хоч убий, не міг згадати, що саме.

— Вона...

Ні. Думка зникла. У намаганні підтримати розмову він зосередився на Крістін.

— Як ти взагалі, Кріс?

— Ох, ну знаєш. Трохи виснажена.

— Працюєш без проди́ху?

¹ *EastEnders* — британський телесеріал, транслюється на ВВС з 1985 року. — тут і далі, якщо не зазначено інше, прим. пер.